

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Začasno le enkrat ali dvakrat na teden.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Velika Čolnarska ulica št. 19.
Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.
Naslov za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.
Čekovni račun št. 14.398, (KDZ)

NAPREJ

Glasiło Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Stane mesečno 25 Din, začasno 10 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 15 Din.

Oglasi:

Prostor 1×55 mm 60 par, Mali oglasi:
beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštne proste.

Letnik IX., št. 10.
Četrtna »Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasiło Kmetško-delavske zveze
Stane letno 72 Din
mesečno 6 Din

Občni zbor II. skupine Rudarske zadruga.

ODBOROVI PREDLOGI:

Proračun izdatkov.

I. Upravnistroski:

	Din	Din
1. pisarniški stroški načelnika II. skupine	3.000.—	
2. pisarniški stroški zapisnikarja II. skupine	1.500.—	
3. pavšal tajniku rudarske zadruga	2.500.—	
4. pavšal lokalnim načelnikom II. skupine	15.000.—	
5. tiskovine	5.000.—	
6. stroški po § 126 pravil	45.000.—	
7. publikacije	30.000.—	
8. nabava inventarja, razno in nepredvideni stroški	18.000.—	120.000.—

II. Lokalnim odborom v lastno razpolaganje . . . . .

120.000.—

III. Prosveta:

	Din	Din
1. rudarska nadaljevalna šola v Trbovljah	3.000.—	
2. drž. kraj. zaščita dece v Trbovljah, v Velenju, v Gaberjih, v Prevaljah, v Štorah	10.000.—	
3. Predavanja, tečaji itd.	47.000.—	60.000.—

IV. Humanitarne podpore:

	Din	Din
1. podpore starim in bolnim članom	60.000.—	
2. za sanacijo starost. zavarovanja	100.000.—	
3. za direktno podporo brezposelnim v gotovini ali naravi	200.000.—	360.000.—

V. Rudarska posredovalnica dela:

	Din	Din
1. upravni stroški, všteti eventualne plače nastavljenecem	70.000.—	
2. upravni stroški ekspozitur	20.000.—	
3. Gradbeni fond	250.000.—	
4. Rezervni fond	200.000.—	540.000.—
Skupaj	1.200.000.—	

V posameznih poglavjih doseženi prihranki se ne smejo porabiti drugam, ampak pripadajo rezervnemu fondu.

Proračun dohodkov.

Prispevki se določijo za letošnje poslovno dobo v sledeči visokosti, različni po učinkovitem čistem zaslužku. In sicer prispevajo:

člani z mesečn. zaslužkom	pod 800 Din	0.50 %
» » » » nad 800 do 1000 »	0.75 %	
» » » » » 1000 » 1300 »	1.— %	
» » » » » 1300 » 1700 »	1.50 %	
» » » » » 1700 » 2000 »	2.— %	
» » » » » 2000 dalje »	2.50 %	

Skupni znesek teh prispevkov bo znašal približno toliko, kakor so proračunani izdatki, in sicer po sledeči kalkulaciji:

približno članov	povprečno po Din	skupaj Din	od tega %	je Din
2800	600	1.680.000	0.5	8.400
2500	900	2.250.000	0.75	16.875
2000	1150	2.300.000	1.—	23.000
1000	1500	1.500.000	1.5	22.500
500	1850	925.000	2.—	18.500
200	2400	480.000	2.5	12.000
		skupaj mesečno		101.275 Din
				202.550
				torej letno 1.215.300 D

Če bi bili dohodki manjši, je odbor pooblaščen primerno zvišati visokost prispevkov za drugo polovico ali za zadnje mesece letošnje poslovne dobe, in sicer na ta način, da določi mejo med posameznimi stopnjami za primerno vsoto nižje n. pr. za 100 Din (I. do 700 Din, II. do 900 Din itd.).

Če bi pa bili dohodki višji, se presežek ne sme porabiti, ampak pripade ves rezervnemu fondu.

Če bi I. skupina nasprotovala temu socialno pravičnemu pobiranju prispevkov iz razloga, da zahteva preveč dela, je II. skupina v skrajnem slučaju pripravljena izvršiti to delo sama na lastne stroške.

PRAVILNIK RPD.

§ 1. Posredovalnica se imenuje: Rudarska posredovalnica dela II. skupine Rudarske zadruga s sedežem v Trbovljah. Tako je tudi besedilo njene stampilje.

§ 2. RPD je občekoristen zavod, ustanovljen od II. skupine Rudarske zadruga na temelju njenih pravil. Območje RPD je isto kakor za Rudarsko zadrugo. Svoj sedež ima v Trbovljah.

§ 3. Namen RPD je omiliti bedo brezposelnosti s sledečimi sredstvi:

- 1.) z zbiranjem statističnih podatkov;
- 2.) s posredovanjem dela;
- 3.) z zasilnim zaposlovanjem brezposelnih in z organiziranjem dela v ta namen;
- 4.) z dajanjem brezposelne podpore;
- 5.) z dajanjem podpore za potovanje do kraja nove zaposlitve;

6.) z dajanjem cenenege hipotekarnega kredita delavskim zadrugam in posameznim rudarjem za zgradbo delavskih obratovališč, shajališč in zlasti stanovanj, ako se zavežejo najeti za gradbena dela potrebne delavce pri RPD s primerno pogodbo;

7.) z zbiranjem hranilnih vlog za vzgojo k varčevanju in za pomnožitev zadrugnih denarnih sredstev;

8.) s postopnim razširjanjem delokroga do lastne rudarske in druge produkcije, zlasti za konsumne potrebe lastnega članstva;

9.) s praktičnim podpiranjem prosvetnega dela II. skupine, da n. pr. nudi rudarjem po nizkih cenah brezalkoholne pijače, oskrbuje rudarske kraje z mlekom, uči ceniti udobno stanovanje, kaže vrednost delitve dela itd.

10.) Pri tem ne stremi samo za zaposlitvijo brezposelnih, ampak tudi za gospodarskim napredkom zaposlenih članov in za ureditvijo razmerja med delom, počitkom ter izobrazbo in razvedrilom. Z ureditvijo tega razmerja hoče dvigniti gospodarsko in kulturno stanje zaposlenih in pomagati brezposelnim do trajnega dela.

§ 4. Vodstvo RPD tvori vsakokratni odbor II. skupine Rudarske zadruga. Ta odbor nastavlja in odstavlja potrebne moči, izdaja poslovniške, določuje vse podrobnosti in nosi odgovornost, da odgovarja vsa uprava pravilom in sklepom občnih zborov. Dolžan je podajati četrtletna, po potrebi pa mesečna ali še pogostejša poročila o vseh važnih dogodkih in ukrepih ter o stanju gospodarstva, in sicer državnemu rudarskemu oblastvu, vodstvu Rudarske zadruga in vsemu članstvu. Temu potom tiska.

§ 5. Ekspoziture RPD so v vseh krajih, kjer obstaja lokalni odbori II. skupine Rudarske zadruga. Vodijo jih ti odbori, in sicer po navodilih osrednjega odbora.

Glede uporabe v proračunu jim določenih odstotkov pa razpolagajo samostojno, le točna poročila morajo podajati osrednjemu odboru in svojemu članstvu. Priporočila pa se tudi njim, naj svoja sredstva rabijo bolj za trajno korist nego za trenutno potrebo.

§ 6. Vse fonde upravlja II. skupina Rudarske zadruga potom RPD. Na obrestovanje fondov ni gledati, zlasti ne na visoko, pač pa mora vrednost ostati nezmanjšana. Vsi upravni stroški RPD, ki so nastali z upravo fondov, se morajo torej prišteti k vrednosti izdelkov, ko se kalkulirajo cene.

§ 7. Enako upravlja RPD tudi hranilne vloge. Obrestno mero določa osrednji odbor od časa do časa.

Za olajšanje vlaganja hranilnih vlog lahko hranilci zaprosijo, naj se jim pri izplačilu zaslužka odtegne določeni znesek. Take izjave lahko vsak čas zopet prekličijo.

Vlagatelji lahko svoje hranilne vloge odpovedo kadarkoli in se jim zneski do 300 Din tedensko takoj izplačajo. Večji zneski se izplačajo takoj le pri dokazani potrebi, sicer velja zanje trimesečna odpoved. Dokler hranilne vloge ne dosežejo zneska 100 Din, se brez dokazane potrebe sploh ne morejo dvigniti.

§ 8. RPD ima gotovino v ročnih blagajnah ekspozitur do zneska 500 Din, v centrali do 1000 Din. Večji zneski, če so za obrat potrebni, naj se hranijo v blagajnah bratovskih skladnic.

§ 9. Brezposelno podporo dobijo člani le, če jim ne more dati RPD ne stalnega ne zasilnega dela. Višina te podpore je odvisna od prošilne potrebe in od dobe njegovega članstva, nikdar pa ne sme presegati dve tretjini zaslužka. Določa se pa tudi po razpoložljivih sredstvih in bo maksimum podpore odvisen od velikosti fondov in od števila prosilcev.

§ 10. Ugodnosti, ki jih nudi RPD, so deležni vsi člani II. skupine Rudarske zadruga, tudi bivši člani, če prostovoljno prispevajo v RPD iste prispevke, kakor bi jih bili dolžni prispevati za II. skupino Rudarske zadruga. To velja tudi za druge delavce v rudarskih krajih, če se priklase in jih odbor sprejme.

§ 11. Vsak član, ki reflektira na ugodnosti pri RPD, mora takoj, najpozneje pa v 3 dneh, naznaniti pristojni ekspozituri RPD, da mu preti brezposelnost (ko dobi odpoved, ne šele, ko izstopi iz dela!). Direktno podporo pa dobi le, če ni odklonil ponujenega zasilnega dela, razen radi dokazane nesposobnosti, če je brez imetja in če nima nikakršnih dohodkov, ki bi zadoščali za življenje.

§ 12. Podjetja, ki jih ustanovi II. skupina Rudarske zadruga, spadajo pod rudarski zakon.

Po dolgi debati, v kateri so nasprotovali socialno-demokratičnemu predlogu samo socialisti, od dekalistov pa Šober in 3 iz Velenja, je bil sprejet pravilnik RPD soglasno (z malimi od g. nadsv. Pehanija nasvetovanimi izpremembami), proračun pa je bil znižan skoro na polovico. Ko se že proti pravilniku niso upali glasovati, dasi so ga v debati skrajno pobijali in je Pliberšek nastopil še celo za likvidacijo II. skupine (!) — so začeli proti proračunu z demagogijo, da ne smejo glasovati za zvišanje prispevkov, dokler ne vprašajo prej delavcev. Ko so bili ugnani v kozji rog, so nastopili proti progresiji, češ, vsi naj plačajo enako. Posrečilo se jim je znižati prispevke tistim, ki zaslužijo nad 2000 Din mesečno (plačevali bodo le 1 %) in tistim, ki zaslužijo nad 1300 dinarjev (za te je sklenjeno 0.75 %), za male zaslužke pa ostane 0.5 %. Le te 3 stopnje bodo. Kot zastopniki kapitalistov, ki brezposelnost delajo (s. Bastič jim je dobro povedal!), bi bili najrajši visokim davke sploh odpustili, malim pa tajno (brez vprašanja!) naložili vsa bremena z indirektnim obdavčenjem. O zelo poučnem poteku zborovanja bomo še poročali.

France Železnikar.

Pred 25 leti je preminul in 25 letnico njegove smrti so izrabili prijatelji parade z desne in leve; obe lažni-marksiistični grupi sta porabili to priliko za svoje politične namene. Socialpolicijski patrioti so uprizorili celo neko slavo pri Lloyd (Kopač je tam rekel, da se ne sme mnogo govoriti, ker je proslava strogo pod policijskim nadzorstvom) naslednji dan, 26. februarja, so pa na pokopališču pri sv. Kristofu priredili nagrobno.

France Železnikar je bil mož poštenega in trdnega značaja kakor vsi prvi početniki in orači socializma na Slovenskem. Spoznal sem ga kot njegov krojaški vajenec za par tednov in pozneje kot čevljarški vajenec njegovega najboljšega prijatelja in soobtoženega tovariša. Bilo mu je vse buržu, kar ni bilo delavskega in socialističnega značaja ali duha; z buržujem niti v gostilni pri mizi ni hotel sedeti.

V letih 1880 do 1885, ko je meščanstvo začelo hvaliti plačevati delavstvu, ki mu je pomagalo in ga osvobodilo iz despotskega fevdalizma v letu 1848, so bili za take sejalce socializma in za zavedne delavce sploh slabi časi. Železnikar kot radikalen socialdemokrat je že takrat uvidel, da proletariat s taktiko oportunizma ne bo prišel nikamor, ampak da bo samo zašel v malomeščanske vode. Tako se je tudi on v letu 1884 zapletel v neki proces radi nekih letakov, došlih iz Benetk in že na pošti zaplenjenih, in radi baje odobranega umora ruskega carja Aleksandra. Bil je postavljen še z nekaterimi tovariši pred celovške porotnike (Ljubljanskim niso zaupali!). Že od prej je slovela avstrijska justica kot razredna justica, še huje je bilo pa maščevanje osvobojenega in na vrhuncu stoječega meščanstva. To se je videlo na tej razpravi, na primer, ko je predsednik senata vprašal neko pričo (K.): »Ali mislite, da je Železnikar spisal in sestavil ta letak, ko je vendar dovršil le štiri razrede ljudske šole?« Priča, malomeščan in samostojni obrtnik K., je odgovoril: »Gospod predsednik, ta letak je cela njegova slika! . . .«

Tudi v tistih časih je kapitalizem že imel in pošiljal konfidente in špijone v mlado delavsko gibanje, ki je dišalo šele malo po socializmu, ker je delavstvo imelo še jako malo izobrazbe. Tako se je zgodil sledeči slučaj: neki tovariš Z., ki je sam dobil nekaj teh zaplenjenih letakov (na kak način se ni zvedelo) in jih delil, je obdolžil nekega drugega tovariša D., da mu jih je dal, in tako izjavo je celo dal na zapisnik. Ko je pa to zvedel dotični obdolženec D., mu je poslal pošto, da naj to prekličje, kar je o njem izpovedal neresničnega, drugače bo primoran povedati o letakih vso resnico. Ko je Z. to zvedel, je bil ves ogorčen, kako da je D. iz zgora mogel to pošto poslati. Izjavil je pa posredovalcu, da preden prekličje, se mora še premisliti in neko korespondenco uničiti, da sam ne pade noter . . .

Železnikar je ostal zvest svoji ideji in poštenju tudi ves čas preiskovalnega zavora in tudi pri obravnavi je nastopal tako samozvestno in odločno za ideje socializma, da ga je njegov zagovornik večkrat moral opo-

minjati, naj ne draži prič in sodnikov. Železnikarja so obsodili na 8 let, višje sodišče pa je kazni zvišalo na 10 let; njegove tovariše, ki so bili sodbotoženi, pa so oprostili. Na to obsodbo je sicer osupnil, a takoj se je zopet zavedel, da so gospodje izrabili izrek svetega pisma: Udari pastirja, in ovce se bodo razkropile! Ko se je Železnikar vrnil po prestani kazni nazaj v Ljubljano, je ostal še vedno zvest svoji ideji. Pozneje je postal samostojen mojster. Otvoril je svojo delavnico ravno nasproti Kazine, kjer se je zbirala ljubljanska nemčurska elita in vlastodržci. Tam nasproti Kazine je imel razne socialistične časopise in tudi takratni nemški socialistični humoristični časopis »Glühlichter«, ki je prav karakteristično slikal buržoazijo. Izobešal ga je vedno v izlozbi in s tem dražil buržoazijo. Ostal je vedno še potem zvest ideji socializma. Tik pred smrtjo se mu je malo omračil um in je izvršil samomor v 60. letu svoje starosti.

Za svojo parado pa so se polastili njegovega spomina ljudje, ki bi se jih Železnikar sramoval — social-policajpatrioti in tako zvani levičarji dekalisti, ki se prodajajo buržoaziji za skledo leče (pakirajo v Delavski zbornici s klerikalci in orjunaši, za upravne svetnike ljubljanske hranilnice itd.) in potem izjavljajo, da delajo to v interesu delavstva. Enim ko drugim splošni interes delavstva ne pride niti na misel, v glavi jim je le razna osebna korist in korita. Vse delajo le v sporazumu z velikim kapitalom in mu dajejo vso moč nad raznimi delavskimi institucijami, kar jih je in kar jih nameravajo ustanoviti. In taki ljudje slave spomin takih mož. Niti niso vredni, da njegovo ime imenujejo!

Karl Kisovec.

Delavske podporne fonde forsira zdaj Delavska zbornica. V njenem načrtu je mnogo dobrega, a kakor v vsaki stvari, tako tudi v tej ne manjka slabih strani. Najslabše se nam zdi to, da se radi naglice delavstvo ne bo utegnilo baviti s predlogom dovoli temeljito in da bo marsikje pod vplivom kakega demagoga ali pa samega podjetnika ustvarilo kaj nedobrega. V predlogu je za slabo gospodarstvo s temi fonde predvidena sicer dobra pomoč, namreč ta, da ena četrtna delavcev v obratu lahko vsak čas zahteva, naj preide uprava podpornega fonda, ki naj jo ima sicer v rokah strokovna organizacija, v roke delavskih obratnih zaupnikov. S tem bi se zloraba lahko preprečila — če bi imeli kakšno jamstvo za objektivnost obratnih zaupnikov. Te pa nimamo, kajti po Gosarjevem pravilniku so volitve teh zaupnikov tako nazadnjaško prikrojene, da puščajo velike možnosti demagogiji, še večje pa podjetnikom, dokler delavska zavednost ne bo večja. Marsikje bodo obratni zaupniki podjetnikovi priganjači in špioni — in ti naj gospodarijo z delavskimi prihranki?

Pri TPD so zopet redukcije. V »Slov. Narodu« pa čitamo sledeči inserat: »Opozorilo. Podpisana zadruga obvešča s tem cenj. odjemalce, da dobivajo trgovci s kurivom vsled omejitve obrata v trboveljskem rudniku le nezadostne količine premoga, vsled česar žal ne morejo postreči svojim naročnikom. — Zadruga trgovcev s kurivom v Ljubljani.«

Pri bratovskih skladnicah zavarovanemu delavstvu, kolikor ga ne pripada II. skupini Rudarske zadruge, priporočamo, da dobro preštudira vprašanje zavarovanja proti brezposelnosti (poglej uvodnik!) in naj preudari, če ne bi kazalo ustvariti tudi nekaj podobnega ali pa se naravnost potegniti za pripadnost k II. skupini Rudarske zadruge.

V Trbovljah razširjajo socialisti vesti, da bodo denarna sredstva II. skupine Rudarske zadruge pobasali socialni demokrati za svoje politične namene. Pri tem nam večinoma niti ne privoščijo našega poštenega imena, ampak govorijo le o bernotovcih. Ker so namreč oni sami popolnoma odvisni od Kristana in se zato pravilno imenujejo kristanovci, bi hoteli tudi o naših zaupnikih trditi, da so navezani na Bernotovo dobrotljivost in da zato za njim slepo drvi. S tem v zvezi je tudi govoričenje o zlorabi denarnih sredstev. Kristanovci namreč res zlorabljajo denarna sredstva raznih delavskih institucij in zaradi tega se jih držijo razni izdajalci delavskih koristi, ne pa zaradi idej, ki jih sploh nimajo, razen »ideje«, da je denar sveta vladar. Zaradi takih zlorab delavskega denarja so tudi zavrgli demokracijo in se imenujejo samo socialiste — iz demokracijskega načela javnih računov so se norca delali, da so svojim backom lahko skrivali zlorabo denarja. To je o njih javno znano in bi se torej ne bilo treba ozirati na njih očitke, tat bo vselej kričal: »Primate tatu!« A nam to ni dovolj, mi tudi tatovom ne smemo dovoljevati, da bi govorili o nas kakor o njim enakih. Mi nismo še nikdar zlorabljali ne delavskega zaupanja, ne delavskega denarja. Zato je treba, da vsi take obrekovalce primejo za besedo in jih naznanijo bodisi načelniku II. skupine s. Jakubu Štrucu ali pa odboru JSDS in KDZ. Socialni demokrati smo dokazali v Mežici, da gospodarimo pošteno, in bomo to dokazali tudi v Trbovljah.

VRHNIKA.

Ljubljanskemu okrožnemu odboru in g. Velikemu županu v Ljubljani.

Dne 4. marca na protestnem shodu v gostilni »Mantua« na Vrhniki zbrani volilci, 70 po številu, ki smo izvolili pri volitvah dne 25. I. t. l. nov gospodarski odbor, smo sklenili soglasno sledečo

RESOLUCIJO:

1.) Od izvolitve novega gospodarskega odbora trga Vrhnika do danes je preteklo že 39 dni, vzlic temu pa izid volitev do danes še ni potrjen od merodajne oblasti.

2.) Stari gospodarski odbor do danes niti ni zaključil svojih računov, niti jih ni javno razpotožil, kakor so storili drugi zastopi, kakor županstvo občine Vrhnika, cestni odbor itd. že pred 3 tedni.

Vsled tega je nujno potrebna potrditev novega odbora, da prevzame posle starega odbora.

3.) Trg Vrhnika je gospodarsko skrajno zanemarjen in je nujno potrebno, da začne novi odbor z neodložljivimi gospodarskimi deli.

Predvsem poudarjamo nujno potrebo poprave in izgraditve vodovoda toliko v higienskem oziru, kakor tudi z ozirom na nevarnost požarov, oskrbo prebivalstva s pitno vodo itd.

V prvi vrsti je treba na vodovodu takoj popraviti vse one pogoške, ki se očitno kažejo.

Vsled tega predlagamo to resolucijo z zahtevo, da se reši čimprej vloženi priziv proti izvolitvi novega odbora, ki ima očitno le namen, predajo gospodarstva trške podobne umetno zavlačevati.

Navzočih 70 volilcev pooblašamo za podpis resolucije g. Josipa Verbiča, posestnika, Vrhnika 7; g. Jožefa Arharja, posestnika, Vrhnika 171; g. Matevža Širokega, posestnika, Vrhnika 179; in g. Antona Verbiča, posestnika in strojarja, Sap 26.

Vrhnika, dne 4. marca 1928.

Opomba. Pri omenjenih volitvah je zmagalo gospodarsko načelo nad političnimi strastmi. Po dolgoletnem absolutističnem vladanju SLS je letos ta prvič propadla in zmagala je lista, ki so jo sestavili pristaši vseh strank (tudi SLS), ki gospodarstva ne mislijo voditi strankarsko, ampak v korist skupnosti in pod javno kontrolo. SLS pa gospodarstva ne mara dati iz rok in volilci si morajo pod »vsestransko pravičnim« notranjim ministrom dr. Korošcem pomagati s shodi in resolucijami, ker SLS misli, da je Koroščeva dolžnost ščititi samo SLS, ne pa vse ljudstvo. . . .

Celje. Ni vsak oderuh, kdor je trgovec, ker je tudi med trgovci razlika. Kdor hoče biti pošten mora imeti dobro blago in ne previsokih cen. Trgovina »Golob« v Celju v Narodnem domu je ena, ki ima dobro blago in daje tudi na obroke.

Sv. Lovrenc na Poh. V nedeljo se ponovi Finžgarjeva drama »Razvalina življenja«, ki smo jo videli na krasno uspeli prireditvi. Znižane cene; profitarjev itak ne bo, ker so že pokazali, kako prijatelji napredka da so.

Hrastnik. V nedeljo 18. marca občni zbor »Svobode« ob 15. uri v društveni pisarni. Na dnevnem redu razen običajnega tudi konsolidacija pevskega odseka. — Na praznik 19. marca dve igri v dvorani Alojza Logarja: ob 16. uri »Jutranja molitev«, spisal delavec v Jesenic, gostuje dram. odsek »Svobode« z Jesenic, ob 19. uri pa »Peg, srček moj«, gostuje dram. odsek »Svobode« iz Trčiča.

Skupščina DZ 12. II. 1928.

(Dalje.)

Svetek: V debati smo slišali nekaj besed, radi katerih moram v imenu marksističnega kluba zavzeti stališče, da si bomo na jasnem. Kosem je slabo razumel tajnikovo poročilo. Tudi mi smo nezadovoljni z novim pravilnikom in so to moji tovariši že povedali, da smatramo za svojo nalogo izboljšati ga. Kdor pa neče med delavski razred sejati zablode, mu mora razločno povedati, da proletariatu ne more noben individualen čin ničesar koristiti. Bilo bi kvarno, če bi se ustvarila med delavstvom atmosfera, da se bo položaj izboljšal od najboljšega ministra. Dokler ne bomo imeli močne ljudske organizacije, nas ne bo mogel rešiti noben minister, najsi bo te ali one stranke. Smo dovolj pametni, da ne postavljamo večjih zahtev nego zmoremo, delamo pa na to, da poraste naša moč. Tista politika po vojni, da se je zazijalo, potem pa je priletel košček le prav majhen, nas je osmešila in diskreditirala. Politika je pravilno precejevanje moči in sredstev. Ker nimamo moči, zato danes tako malo pomenimo. Tako je treba razumeti dotični del Uratnikovega govora. Vsak delegat bi moral po 24 ur na dan govoriti: V organizaciji je moč — ko-

likor moči, toliko pravice! Leskošek je poudarjal, da bi morala DZ bolj posegati vmes, kadar se delajo zakoni. Nobena važnejša odredba glede delavstva ni izšla, ne da bi DZ zavzela k njej svoje stališče. A zopet moramo povedati: Kolikor moči, toliko pravice. Tudi DZ se ne sme osmešiti, da bi zahtevala preveč, vključ temu je bil naš predlog glede pravilnika za delavske zaupnike dober, datiral je od par let nazaj in smo ga ves čas stalno izboljšavali in so zanj glasovali vsi klubi, a ko smo ga predložili v Belgradu na anketi, so delodajalci izjavili, da ni disputabel in so se odstranili. Kaj naj DZ še napravi? Sporočila je to tudi strokovnim organizacijam.

(Dalje prihodnjič.)

9. marca — 2400 izvodov.

TO SO V OKUSU IN AROMI NAJFINEJŠE KAVINE MEŠANICE.

V ZALOGI PRI:

ANTON FAZARINC, CELJE

IN

ANTON MOČNIK, CELJE.

Ako piješ „BUDDHA“ čaj, uživaš že na zemlji raj!

Najboljši šivalni strojin kolo je edino le

GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in industrijo v vseh opre mah.

Istotam pletilni stroj DUBIED.

Pouk v vozenju brezplačen. — 15 letna garancija. Popravila se sprejmejo. Nizke cene, tudi na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana blizu Prešernovega spomenika.

ANTON ČOH, brivski salon CELJE, Ljubljanska cesta št. 6.

in novo otvorenja podružnica v Gosposki ulici št. 4 se priporoča. Delavci poseben popust.

„FLORIAN“

je najboljšo naravno zdravilo za vse notranje bolezni.

„FLORIAN“ poživljuje telo in mu daje trajno moč.

Pravi „FLORIAN“ izdeluje samo trdka

E. JERAS & DRUG,

tvornica „FLORIANA“, ruma, likerja in veležganjarna. LJUBLJANA, Dunajska cesta 33.

Naročajte in širite „Naprej“!

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce

edino le pri trdki

Josip Petelinc, Ljubljana,

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene! Na veliko in malo.